

[Poul Møller.]

for det andet giver et øget incitament til privat opsparing og dermed til forøget investering, som for det tredje letter det stærkt tyngende skattetryk på mellemstanden, som for det fjerde væsentligt mildner sambeskatningen, og som for det femte stimulerer borgernes interesse i at klare mest muligt selv, således at det stadige pres på de offentlige udgifter kan aftage. Det er et sådant skatteprogram, vi for vort vedkommende vil arbejde på, thi det er ganske indlysende for os, at der nu må føres en politik her i landet, som giver folk interesse i i videst muligt omfang selv at løse problemerne.

Vi kan ikke i det lange løb bære den stadige stigning i de offentlige udgifter. Vi ved, at vi står over for store og nye udgifter til udbygning af læreanstalter, til udbygning af vore veje og vort trafiknet, til modernisering af hospitaler, til atomkraftværker og til meget andet, der er blevet aktuelt, dels som følge af den tekniske udvikling og den medicinske udvikling og dels som følge af de store årganges krav om en ordentlig uddannelse. Ingen af os kan afvise disse udgifter, men de kan kun bæres, hvis vi samtidig indretter vor øvrige lovgivning — og her først og fremmest vor skatte-lovgivning — således, at den enkelte kan se sin interesse i selv at bekoste egen eller sine børns uddannelse, i selv at tage sig af sine nærmeste, i selv at spare op til sin alderdom. Vi må appellere til den enkelte borger, til mennesket, kalde på dets selvinteresse, ellers vil borgeren kalde på staten, og så drukner vi i offentlige udgifter, som det producerende samfund ikke kan bære. Det må kunne betale sig at arbejde mere, at spare mere, at udvise mere initiativ og frivilligt at hjælpe sine medmennesker mere.

Det er om en sådan velstandsfremmende politik, vi ønsker at samarbejde. Vi ser ingen anden vej frem, hvis ikke stagnation i produktion og nedgang i beskæftigelsen skal blive resultatet. Vi har i denne samling fået et socialt forskningsinstitut. Vi var ikke begejstrede for tanken, fordi vi er bange for, at det ligefrem vil lede med lys og med lygte for at finde nye udgiftkrævende opgaver for staten. Men skal dette nye institut vinde vort hjerte, så burde det fremfor noget finde ud af, hvordan vi egentlig fører

vor sociale fordelingspolitik her i landet. Alt for meget har i årenes løb sneget sig ind på livet af os i det sociales navn. Vi giver tilskud til dit og dat og ofte til rig og fattig i flæng, men jeg er bange for, at en tilbunds gående analyse vil vise, at vi ofte tager fra den fattige for at give til den rigere. Det ville i det hele taget være mærkeligt, om de 2½ milliard kr., vi årligt anvender til sociale formål, var fordelt med den størst mulige nyttevirkning, når man påtænker, hvor vildt voksende og naturgroet hele den sociale udvikling hen imod velfærdsstaten her har fundet sted. Det ville i den samme forbindelse være uhyre nyttigt, om man kunne finde ud af, i hvor vid en udstrækning den øgede beskatning har fremkaldt nye sociale problemer. Personlig tror jeg, at man i vidt mål har flyttet sociale problemer, således at dér, hvor de ikke var før, dukkede de op. Når mellemstanden således fra område til område har behov for statens hjælp til boliger, til husmoderafløsning, til sundhedsplejere, til folkepension, til hospitalsudgifter o. s. v., er dette jo til en vis grad et resultat af mellemstandens stigende skattetryk.

Hvis man ganske groft inddeler befolkningen i tre økonomiske hovedgrupper: overklassen, mellemindtægterne og de dårligst stillede, mon det så ikke vil vise sig, at den første gruppe, overklassen, gennem sin skattebetaling udreder udgifterne til dækning af de dårligst stilledes behov; mere kan den ikke dække, for større er overklassen ikke her tillands. Men så bliver konsekvensen, at mellemindkomsterne gennem deres egen skat dækker udgifterne til deres egne sociale krav.

Har jeg ret i denne betragtning, er mellemstandens glæde og gevinst ved den sociale politik uhyre begrænset, og så er der virkelig grund til at overveje en ændret skattepolitik, der gjorde mellemstanden i stand til i videre udstrækning selv at klare sine sociale problemer. Derved fik den også et friere forbrugsvalg, end tilfældet bliver, når staten skal administrere en væsentlig del af dens indtægter.

Jeg har gerne villet fremsætte disse synspunkter, som det ligger mit parti på sinde at få anskueliggjort, og som efter mit skøn peger frem imod en ny politisk udvikling i vort land. Også fordi jeg er overbevist om,